

SZÉKESFEJÉRVÁR

TÁRSADALMI HETILAP.

A városi és megyei hatóság, gazdasági-egylet, tanítók és községi jegyzők egyletének közlönye.
Megjelen hetenkint kétszer szerdán és szombaton.

A lap ára

házhos horárással vagy postán küldve:
Egy évre 8 frt. — kr.
Fél évre 4 frt. — kr.
Negyed évre 2 frt. — kr.
Bérmentelen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Hirdetmény a bélyegdíjon felül, minden négy hasábos petítor: Megrendelinktől 4 — nem megrendelinktől 6 kr-ért ígattatik be.

Lapunk számára hirdetések felvételre **Budapest**en: Hasenstein és Vogler, Lang L. és társa, Weisz Móriza.
Bécsben: Opellik L. és Mosse Rudolf. Hrdlicka Vincze.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Székesfejérvár” szerkesztőségének (Vörösmarty-tér 6-ik sz.) czímzendenők: — a lap ára, hirdetmények és a hirdetményi díjak **Klökner Péter** kiadó könyvkereskedésében vétetnek fel. — Nyiltírben megjelenő közlemények után négy hasábos petítorért 10 kr. fizetendő.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

A székesfejérvári 1879. évi országos kiállítás hivatalos lapja.

Előfizetési felhívás

„SZÉKESFEJÉRVÁR”
czimű társadalmi hetilap 1879. évi folyamára.

Előfizetési-díj:

Évnyegyedre 2 frt.
Fél évre 4 frt.
Egész évre 8 frt.

Az előfizetési pénzek Klökner Péter kiadó urhoz küldendők, legjutányosabb vidékiekre nézve a postai utalvány.

KIÁLLITÁSI ROVAT.

Az erdélyi gazdasági-egylet december hó 16-án tartott ülésén a kiállítás alkalmából egy állandó bizottságot küldött ki, melynek elnöke: Szabó József; bizottsági tagok: Paget János, Mina János; titkára: Gamauf Vilmos egyleti titkár.

Az egylet kiállításunkon részt veend.

A kiállításra a bejelentések naponként érkeznek s eddig már azok száma igen szép. A kiállítási iroda a levelezés s egyéb teendőkkel igen el van foglalva s mondhatni nagy szorgalmat fejt ki. A teendők száma egyre szaporodik.

A kiállítási helyiségek térképe elkészülvén, könyomathban meg is jelent. A térkép a kiállítási összes helyiségeket, a kincstári épületet s lövöldét foglalja magában nagyon sikerült rajzban. A mű díszére válik Scholcz Gyula helybeli fiatal mérnöknek.

Nyilt levelek.

XXVI.

Szerkesztő barátom! Nagyon rám érett a levélírás dühe, nem állhatok ellent, írnom kell. (Ki vele, nehogy kiüsse az oldaladat. Szerk.) Juj de tele vagyok, (talán sertést

ölettel s megterhelhet a gyomrod? Szerk.) Tele vagyok búval és bánattal. (No attól ugyan nem hizol meg. Szerk.) Legközelebbi irányzikked, melyben oly szomorú képét rajzoltad az erkölcsi sülyedésnek, gondolkodóba ejtett engem is s azon eredményre bukkantam, hogy a népeviláztató forrása egyszersmind a népelelkesztelésnek. (Lehet, hogy van valami kis igazság ezen mondasodban; de általában nem lehet állítani, mert hiszen azt csak senkisémet vitathatja, hogy a paradicsomi korszakban civilizáltak voltak az emberek és mégis Kain megölte testvérét Abelt, az öreg Lóth pedig lecsipte magát s ölegette saját leányait. Szerk.) Emlékezzél Persia, Egyiptom, Görögország sorsára s igazat fogsz adni állításomnak. Ezen említett birodalmakban s a későbbi nemzeteknél is polgárosodásuk előhaladtával egyenlő arányban emelkedtek a gonoszság, fajtalanság s mindennemű bűnök mindaddig, míg erkölcselenségükbe belefuladt erkölcsük s elbukott virágzó államuk. Az elenyészett birodalmak intő példálul szolgálhatnak a mostani világnak, különösen Európának, a melyben tapasztalás szerint az ismeret, művészet, ipar és kereskedelemben leggazdagabb népek bensőleg legelégedetlenebbek. (Ezt már nem írom alá, mert Franciaországot kivéve, a többi országokban százados benső nyugalom uralkodik, aztán csak nem mernéd állítani, hogy Muszkaország ismeret, művészet s tudományban gazdag és mégis hol uralkodik nagyobb elégedetlenség, mint ott; hol van több börtön, fegyház, mint épen ott, s melyik művelt országnak van szüksége Sziberiára, a hol a hevesvérűeket megdermeszse s az elégedetleneket megtörje? Szerk.)

Barátom az államok élete ugyanazon törvénynek és végzetnek van alávetve, melynek egyes ember élete. Mértékleteség s egyszerűség tartja fenn legtovább az életet, míg kicsapongás, dobzódás s fajtalanság megrövidítik azt. Ha valamely nemzet a művelődés tetőpontjára jutott, ugyan-

akkor elérte romlása, sülyedése tetőpontját is, kimerülten sülyed az enyészetbe s hama-vaiból ujak kelnek ki. Mint mondtam a régi Görögországban és Rómában akkor virágzott legjobban az erkölcselenség, midőn a római és görög tudományosság szöveteinek az egész ismert világot bevilágtították s e dicső birodalmak semmiségbe sülyedtek. (A te nézeted szerint tehát a műveltség és erkölcselenség úgy össze vannak növe, mint a test és árnyéka? Ha valóssággal így állana a dolog: akkor minden népnél bizonyos korlátokat kellene szabni a művelődésnek, hogy a bukástól s enyészettől megóvjuk. Vagy talán azt akarod, hogy az emberiséget visszatöljük a régi kerékvágásba, midőn vak engedelmesség, balga hit, gondolkodás nélküli megszokás uralta a világot s akkor nem lenne panasz az erkölcselenség ellen? Szerk.)

Tudod-e barátom! miért kerittem jelen levelemnek oly nagy feneket? Azért, hogy e magaslátról leereszkedhessem egy kisebb pontra, mely minket gazdákat közlelő érdekkel és ez nem más, mint a cselédügy. A romlottság, feslettség, hűtlenség sehol sincs oly nagy mértékben elterjedve, mint a cselédosztályban, elannyira, hogy a hű s munkás cseléd mai világban ritka, mint a fehér holló; kivált a nőneműeknél. (Ennek édes barátom! nem annyira a civilizáció az oka, mint maguk a cselédtartó gazdák és gazdasszonyok, mert legtöbbnyire ezek nyujtanak alkalmat a cselédnek a dologtalanság, hűtlenség és fajtalanságra. Példákat hozok fel, hogy higgy. Szolgál például valamely tisztességes háznál egy munkás, becsületes nőcseléd. Még meg sem melegegett a helyén, már találkozik csábító, a ki más házhoz ajánlja, a hol magasabb bért kap, így egyes megfontolatlan cselédtartók az okai, ha a cselédek napról-napra magasabb igényekkel s nagyobb követelésekkel lépnek föl. A másik gazdasszony csekély bért ígér; de azzal kecsegteti a cselédet, hogy nála nincs dolog s a mi van, azt csekély díjért is elvégezheti. A harmadik még gonoszabb

Azzal édesgeti cselédjét az olesó bérrrel, hogy az éjet a házon kívül töltheti, vagy hogy kedvesét minden este kényelmesen fogadhatja a konyhában. Ez az igazi forrása a nőcselédnek fajtalansága és hűtlenségének, mert az a kedves bizony éhgyomorral nem virasztja át az éjet. Szerk.) A napról-napra jobban harapódzó baj meggátlása végett akár társadalmi, akár törvényhozási téren kell valamit tenni, mert ha így marad s így halad, legkiállhatatlanabb lesz a gazda és cseléd közti viszony. Emlékezem az ötvenes években alakult a fővárosban egy társulat, a mely közadakozás útján gyűlt tőkéből díjazta országsszerte azon cselédeket, a kik egy helyen huzamos ideig becsülettel szolgáltak; a kiknek hűsége, munkássága s erkölcsi tisztasága felől gazdáik hiteles bizonyítványt állítottak ki stb. Arra is emlékszem, hogy ezen dijkiosztásnak országsszerte nagy hatása volt. Ez az egylet nem tudom mi okból feloszlott, valjon nem célszerű volna-e megynként s városonként ilyen cselédjuttalmazó s egyuttal javító egyleteket állítani? Gondolkozzatok e tárgy fölött, bizony mondom megjutalmazza a fáradságot. (Majd gondolkozzunk; de tudod-e, hogy ehhez pénz kell? Szerk.)

Barátod M...y.

Az 1514-iki paraszt-lázadás.

(Olvasottat a székesfejérvári főrealtanodai tanári kar által rendezett nyilvános előadáson 1878. novemb. 22.)
(Folytatás.)

A csanádi csatáig — úgy látszik — nem volt tiszta tudatok a parasztnak, hogy voltaképp mit akarnak kivívni; mert mind az, a mi kegyetlenséget eddig elkövettek, csak bosszúállása volt azon szenvedéseknek, a miket a nemesség alatt kiállottak. Azonban e csata után már határozottabban nyilvánítja Dózsa — egy a kurucokhoz tartott beszédében — akaratát és nagyravágását. Dózsa ugyanis a nemességre és főpapságra szórt szitkok közl tartott beszédében egyenesen kimondá, hogy a nemesség az egész országban megsemmisítessék, mindenkinek

— Sietni fogok körödbe kedvesem — biztató a férj s azzal szobájába érve örömmel vette észre, hogy a levél nem előbbi helyezés volt.

A p...i kisedővő tőkéje gyarapítására rendezett táncvigalom sok vendéget gyűjtött a kaszinó nagyertermébe. Sok érdekes domino volt, de különösen kitűnt két dominós, ezek egyike kék volt. A leirt öltönyről s az öv mellé szurt kaméliáról azonnal ráismert a féltékeny nő utált vágytársára, kinek mindenütt nyomában volt.

Végre megérkezett a várt kedves s a kék dominó gyors léptekkel sietett a zöld szegélyzetű dominóshoz. Az ifju nő, ki az érkezettben férjét ismerte fel, minden léptét követte, noha benső küzdelmei miatt alig volt képes megállani. Azonban különösnek tűnt fel előtte, hogy a két dominós nem szerelemről, hanem családi dolgokról beszél s csak akkor rémült el, midőn a kaméliák átnyujtását látta, melyek tizenegyet mutattak.

— Tizenegy! — mondá a nő hangosan s azután barátnéját félrevonva suttogá:

— Siessünk, hogy megelőzzük őket — s azzal távoztak.

SZÉPIRODALMI CSARNOK.

Apathia.

Nem bánt semmi nem fáj semmi,
Nem ad semmi — örömet.
Míntha volnék sudár, melyről
A korona letörött....
Míntha volnék kihült fészek,
Melyben őszi szél lakik....
Számítgatom a perczeket
Máig.... holnapig....

Úgy szeretnék sírni! Mint
Bús vadonban a patak,
Hogy a piros levelek is
Kebelére hullanak....
Hisz a búban az öröme
Lángja visszacsillanik....!
Számítgatom a perczeket
Máig.... holnapig....

Ködös éjféli bús idején
Jönnék régi szellemek.
Megcsókolnak.... súgnak egy szót....
Aztán tova lengenek.
De ez a szó csöng a szívben,
Melytől az nem alhatik —
Számítgatom a perczeket
Máig.... holnapig....

És ez a szó, a mely annyit,
Annyit hamuvá égetett,
S mégis odadobtam érte
Ezt az ifju életet —
Részeg istenek álmában
Megszületett végtelen:
A pokolban láng a neve,
Itt a földön — szerelem.

Filó Lajos.

A féltékeny nő

(Vége.)

Az ifju nő, ki lehelletét is visszafajtá, hogy e szavakból egyet se veszítsen el, alig bírt helyéről mozdulni. Végre kintó fájdalommal férje szobájába lépett s az asztalon nyilt levél tünt szemébe, melynek tartalma következő:

„Kedvesem! A ma éji bál alkalmat ad ölelésekre. Siess karjaim közé, hogy megoszthassam veled forró érzelmeimet. Mily kedves tudnom, hogy veled beszélhetek... örömmöm kifogyhatlan e tudat miatt. K... barátoddal leszek. Öltönyünk kék domino fehér szegélylyel és piros csokrokkal. Találkozásunk helye kertedben a kis épület. Az órát, miután a körülményektől függünk, majd a kezébe adandó kaméliák

számából tudod meg. Kocsidat készen tartsd... ölel kedvesed. Irma.”

— Tehát hűtelen — dadogá a nő a levelet visszahelyezve. Régi sejtelmem teljesült. Oh férfiak! — folytató kitoró fájdalommal — ti egyetlen óráért eladjátok egész életetek boldogságát! Hogy hinni tudtam e férj szavainak. Oh de a szerelmes szív könnyen hisz. Szép napjaim voltak karjai közt; de azoknak vége. Utálom... gyűlölöm őt a hűtelent. — Ilyen gondolatok származtak az üdvétől megfosztott nő lelkében, midőn szobájába visszatért. Nyugtalanul várta férjét s feltette magában, hogy semmit el nem árul s elmegy a bába, hogy láthassa a nőt, ki tőle férje szerelmét elrablá.

Midőn férje a szobába ért, mosolylyal közeledett hozzá s így szólta meg:

— Nemde édes férjem! nem fogsz elene lenni azon óhajításomnak, miszerint nem veled, hanem P.... barátimmal fogok a vigalomra kocsizni?

— Akaratod az enyém is, különben is fontos teendőim pár óráig visszatartanak s csak később indulhatok — mondá a férj.

— Soká ne késél, mert nálad nélkül nem élvezek.

egyenlő jog s birtok adassék, s a vallás ügye...

Dózsa e lázító beszéde után, melylyel új reményt öntött seregébe...

Dózsa az erődített Temesvár vivásához azonnal (junius 16.) hozzáfogott...

Azonban a bosszus vajda előbb vonakodott e sürgött segélyt megvinni...

Mintán az erdélyi had csendben és háborítlanul annyira előre nyomult...

Alig állítottak fel a parasztek sorait, megkezdődött a harc...

viszafordítani; de hasztalan minden erőlködése...

Dózsa táborában gazdag szákmány s kerekas ágyukon kívül nagyszámmal foglyok is kerültek kére...

Azonban még most jött el a kegyetlen ítélet netovábbja: Dózsa György...

És ez még nem volt elég. Mert Dózsa a mint levetkezett s elfoglalta izzó trónját...

Dózsa halála után még maradtak parasztek hadak, melyek Erdélyben és Magyarországon háborgattak...

pedig, nevezetesen Bácsban, hol Lőrincz pap és Hosszu Antal dulakodtak...

Az ekkép lezúgott viharban megtanulhatta volna a magyar nemesség...

Igy a nemesség, mely csakis a bosszúállás indulatától lévén áthatva...

Ezen embertelen törvényezik szerint (mely mellett szinte nyomásztók valának a 15-22, 24, 60 stb. tezikkel) kiragadtatott a jobbágság kezéből...

KÖZGAZDÁSZAT.

Jegyzéke a jásznyagykunszolnokmegyei Gazdasági-Egylet által 1878. nov. hó 13-19. Szolnokon rendezett kiállításon kiállított tárgyaknak

- I. osztály, mezőgazdasági iparcikkelt. 1. Kohner Zsigmond és Károly Szász-berekről, ősz buza (arany oklevél); árpa, tengeri, búkköny (ezüst oklevél); répa-mag (arany okl.)

- 16. Singer József Roff, dohány (b. o.) 17. Dósa János Apáti, dohány (a. o.)

II. osztály kerti-iparcikkelt.

- 1. Kohner Zsigmond és Károly Szász-berek, burgundi, kel, karelláb, tök, hagyma, uborka, retek, káposzta, mindezekért (a. o.) 2. Fazekas Károlyné Lekehalom, 15 faj alma és 4 faj körte (a. o.)

— Most már mi is mehetünk — mondá a férj társához s ők is távoztak. — A kert hátulsó ajtajához — parancsolák a kocsinak...

— No ez kemény tréfa volt s könnyen rosz következése lehetett volna a szerető nőre — mondám barátomnak.

Tükördarabok.

Ellentétek. A férj Száván túl hódít fegyverropogás közt: Itthon a nő hódít. Fegyvere, csókja s szeme.

B. 15. Oberländer Mór Kakat, dohány.

Vegyes.

Irodalom és művészet.

* Egy igen czélszerű könyvre hívjuk fel olvasóink figyelmét s ez: "Járásbíróági kézikönyv" tartalmazva 212 rendbeli különféle végzés, ítélet és jegyzőkönyv mintázatot...

* Beküldetés felhívása a "Gazdasági" lapra. * Dolim. * Bodor. * A. J. * Val. Tudomások. * Beküldetés felhívása a "Gazdasági" lapra.

* **Beküldetett** a „Budapesti Bazar“ előfizetési felhívása. Hogy e lap életre való tanúsítja az, hogy XX-ik évében lép. Ajánljuk önök figyelmébe, mert a divatképek mellett mulattató olvasmányokat is tartalmaz s előfizetési ára csak 10 forint, mely Rautmann Frigyes kiadóhoz küldendő Budapestre.

* **Mi termelő ország vagyunk**, azért legnagyobb szükségünk van gazdasági tudományra: ajánljuk azért olvasóink figyelmébe a „Gazdasági lapok“-at, mely 6 forintért kapható egész évre.

* **Dolmai Gyula** a vállalkozó ifjúsági író „Házi kincstár“ cím alatt új évtől kezdve a „Hasznos mulattató“ s „Lányok lapja“ mellett új lapot indít meg 4 forint előfizetés mellett.

* **Bodon József** „Mulattató újság“ cím alatt néplapot ad ki, mely népszerű tartalmát tekintve igen ajánlja magát. Leikes papjaink s jegyzőink igyekezzenek egy-két család körébe beütni, hogy téli esteken hasznosan mulattassa a család tagjait, mikor egész évre csak 4 frt-ért megszerezhető.

* **A „Jogtudományi közlöny“** kapcsolatban a döntvények gyűjteményével ajánljuk az ügyvédek figyelmébe, hogy azok is lássák, miszerint a mi gondoskodásunk kiterjed rájuk is. Előfizetési díj félre 6 fr., de egy negyedrét csak 3 forint ily könnyen megszerezhető.

Hireink.

— **Lapunk mai száma** ez évben az utolsó, most tehát, midőn a tisztelt közönség kiváló pártoló készségét megköszönjük, a jövő évben való szives támogatásra felhívjuk, különösen pedig figyelmzettük lapunk eddigi pártolói, hogy az előfizetést megújítani sziveskedjenek, nehogy annak küldésében késedelem álljon be. A lap előfizetési ára január-február—márciusi évfolyamra csak 2 frt.

— **Színházi műsorozat.** Szombat, decz. 28-án: „Galathea“ „Sziget a szárazon“ először. Vasárnap, decz. 30-án: „Piros bugyiláris“ másodikor. Hétfő, decz. 30-án: „Aszalai uram leányai“ másodikor. Kedd, decz. 31-én: „Kis menyecske.“ Szerda, jan. 1-jén: Alegoria „Magyar huszár-kaplár Bécsben“ először. Csütörtök, jan. 2-án: „Tündérhaj.“ Latabár jutalomjátéka. Itt először. Péntek, jan. 3-án szünnet. Szombat, jan. 4-én: „Budapest“ először. Vasárnap, jan. 5-én: „Pelleskei.“

— **Valamennyi járási szolgabíró urnak.** Tudomásomra jutott, hogy az 1879. évi adómunkát elkészítése alkalmából, több község részéről azon jelentést tettek a kir. adófelügyelőséghez, miszerint a kérdéses munkát, a megelőző évi kivetési sorkönyvek nélkül el nem készíthető, mert a községekhez házak számozva nincsenek. Miután a községek területén létező lakházak s egyéb épületeknek rendszeres számozását, nemcsak a községi igazgatás közvetlen érdeke, de az állami s helyhatósági kormányzat sikerének biztosítása is elengedhetlenül követelik, felhívom a szolgabíró urakat, hogy a mennyiben járásuk területén oly községek léteznek, melyekben az épületek házásszámmal ellátva nem volnának, késedelem nélkül a legerélyesebben intézkedjenek, hogy nemcsak az illető község szoros értelemben vett területén, de a község területéhez tartozó bár attól távolfekvő pusztákon, majorságokon, állandó lakásra használt épületek is, rendszeresen megszámoztassanak és pedig ez utóbbiaknál a számozás nem újra kezrendő, hanem a községi házásszámok folytatandók. Elvárom szolgabíró urtól, hogy ezen rendelkezésem szigorú és gyors foganatosítását éber figyelemmel kísérjék, s ennek alapján tett intézkedéseiről a jövő év január hó 15-ig hozzám jelentést teend. — Szekesfejérvárott, 1878. december 20-án. *Báró Miske Imre*, Fejérmegye alispánja.

— **A karácsony-este** városunk több közintézetében kegyeletes ünnepélyekkel telt meg. — Igen szép ünnepély volt az apácázárdában, hol nagy közönség részvétele mellett folyt le. Megható volt az árva házi karácsonyfa ünnepély, hol örömmel láttuk s üdvözöltük városunk nemes-szívű emberbarátai dícséretreméltó jótékony-ságait. Megemlíthjük a belvárosi kisdudoroda karácsonfa ünnepét, melyen szintén nagyszámú közönség vett részt. Ezek mellett mi kívánni valót sem hagy Schwarzcz Mari kisasszony Fröbel gyermek kertjének ünnepélye, hol a kis gyermekek bámulatra méltó műveit csodáltuk s azon szép eredményt, melyet a derék kisasszony létre hozni — oly rövid idő alatt — képes volt.

— **Szögyény-Marich Géza**, több éveig e megye bodajki alsó járásának szerzetben álló szolgabírája szép kitüntetésben részesült Ugyanis ő felsége királyunk által császári királyi kamarás s aranykulcsos vitézzé nevezetett ki. Ezen kitüntetés feletti örömben mindnyáján osztozunk.

— **József főherczeg** ő cs. kir. Fensége e hó 23-án jött ki Budapestről családostul Alcauthra, hol a karácsonyi ünnepeket tölté. Egy külön fuvaroskocsi hozta ki mindazt a csecsebecsét és ajándékokat, a miket a főherczeg Budapesten léte alatt karácsonyi ajándékokul vásárolt.

— **A karácsonyi szent ünnepek** illő tisztelet és kegyelettel folytak le városunkban. Mindkét ünnep vallási kegyelettel telt meg. Az egyházak telve voltak ajtatos kóddó néppel s a vallási tisztelet szép jeleit láttuk megújulni e szent ünnepek alatt.

— **Adakozás.** Méltóságos Rónay Jácint püspök ur kegyes volt a szekesfejérvári jótékony nőegyletnek 50 forintot újví ajándékképp küldeni. — Fogadja ezen kegyes ajándékért a jótékony nőegylet halás köszönetét.

— **Sport.** A szekesfejérvári korcsolyázó-egyesület folyó hó 30-án (hétfőn), ha az időjárás kedvező leend, a jégpálya kivilágítása mellett zene, bengáli fény és tűzijátékkal egybekötött esti ünnepély tartatik. A jégpálya megnyitása délutáni 4 órakor. Az egyesületi tagok belépti-díjat nem fizetnek. Belépti-díj nemtagoknak 30 kr. Tanuló jegy 10 kr. A színház látogatóinak érdekében az ünnepély már 5 órakor kezdődik. — Szombat, vasárnap, kedd és szerdán kedvező időjárás esetére zene. — Ugyancsak vasárnap délután Wisinger K. egyesületi alelnök rendezése mellett korcsolyázó verseny.

— **A szekesfejérvári önkéntes tüzoltó-egylet** 1879-ik évi január 6-án tombolával és tánczszal egybekötött zeneestélyt rendezend a „magyar király“ vendéglő termében, 60 kros belépti díj mellett. A mulatság tiszta jövedelme a tüzoltók által beszerzendő zászló költségeire fordítatik. Belépti-jegyek előre válthatók: Szekerák és Hornyánszky, Herczeg Ignác, Schlesinger és társa és Vajmár Ferencz urak kereskedésében. — Felhívjuk olvasóink figyelmét e mulatságra, mely élénkek és kedélyesnek ígérkezik.

— **A magyar mérnök- és építész-egylet** kiállításunk csoportos kiállítását által tesztületesen leszen képviselve.

— **Jótékony-ság.** Ft. Rónay Jácint püspök ő mltga a helybeli főreáldanoda és főgymnázium segélyző egyesületének újában 100—100 o. é. forintot kegyeskedett új évi ajándékkul adományozni. — A nagylelkű jótévének ezen ismételt kegyadományát az egyesület és a segélyzendő szegény tanulók nevében, a nyilvánosság terén is, a legáltalásabb szívvel köszönjük. Szekesfejérvárott, 1878. decz. 27. *Dr. Laky Mátyas*, a főreáldanoda segélyző egyesület elnöke; *Alaghy Deszö*, a főgymnáziumi segélyző egyesület felügyelője.

— **A belügyminiszter** egy hazafias szellemű s dícséretre méltó tetterre hívjuk fel a hatóságok figyelmét, melyet ajánlunk foganatosítás végett. Ugyanis tudomására jött a miniszternek, hogy több község idegen nyelvű körrattal ellátott pecsétet használ, ezt, mint törvényvel ellenkezőt eltiltva az e tárgyban Pest-Pilis-Solt és Kiskun megyéhez intézett (52,283.) számú rendelkezés a többi közt a következőket rendeli: „Idegen nyelvű körrattal ellátott hivatalos pecsétet használata a községeknek a miatt nem engedhető meg, mivel a községi pecsét a községnek, tehát oly intézménynek jelvénye, mely a magyar államszervezet kiegészítő részét képezi és a nemzetiségi igények a magyar államszervezet szemében csak annyiban jöhetnek tekintetbe, a mennyiben azok az 1868-dik évi 44. t. cz. értelmében jogosultsággal bírnak; ezen törvény szerint pedig a nem magyar ajku községeket, nemzetiségük tekintetében csupán azon engedmény illetvén meg, hogy hivatalos ténykedéseikben saját nyelvüket is használhatják: ezen községek részéről nyilvánuló olyan igényeknek, hogy nyelvük használatán kívül nemzetiségüknek a községi pecsétet alkalmazandó körrattal is kifejezést adjanak: azon felül, hogy az törvényben nem alapul, még azon oknál fogva sem adhatni helyet, mert a magyar körratu pecsétet alkalmazása nem is ütközik oly gyakorlati nehézségekbe, melyek a törvényhozásnak a nyelv kérdésében hozott határozataira befolyást gyakorolhattak, sőt megszünteti azon nehézségeket, melyek a községek neveinek különféle nyelven való használata által felmerülnek.“ A belügyminiszter e rendelkezést ajánljuk a megyei hatóság figyelmébe annál is inkább, mert határozottan tudjuk, hogy Fejérmegyében mai napig vannak oly községek, melyek pecsétjei idegen német nyelvű körrattal vannak ellátva.

— **Barátainnak, ismerőseimnek**, kiktől Főlegyházára való távozásom előtt, az idő szűke miatt személyesen búcsút nem vehettem, e lapok hasábjain bocsdom „Isten hozád“-omat; kérve, tartanának meg szives emlékezetükben. *Klötner Ede*.

— **Az ünnepek alatt** a korcsolya-egylet helyiségeinek volt szép közönsége s a korcsolyázás délutánoként vigan folyt. Az idő e sportnak kedvezett s nagy közönséget csalt ki.

† **Halálozás.** Zsinkó Ferencz altanító e hó 22-én 19 éves korában elhunyt tudorvadásban Kálozon. Okleveles, szorgalmas s becsületes tanító volt, lapunkban is gyakran jelentek meg kisebb s nagyobb közleményei. Egy szépreményű életet ottott ki benne a halál. Isten hozzádot bocsátunk szelleme után.

— **A királyi ügyészség** a kiállítás alkalmára mintabörtön felállítására külön helyiséget kert, melyet a helyiségi bizottság javasolt megadatni; nemkülönben a rabok

által készített tárgyak is kiállitnak. Az ügyészség ezen buzgalma elismerést érdemel, annál is inkább, mert ez által fontos eredmények lesznek elérhetőek, különösen házi-iparunkra nézve.

— **A városi reáldanoda ügye** a január hó közepén tartandó közgyűlésen fog tárgyalatni, mely alkalommal döntetik el a lét és nemléte kérdése.

— **Hercegovinában állomásozott** Jellachich ezredbeli katonáink közül e hó 24-én érkezett meg ismét egy szállitmány a vonattal, mely 400 emberből állt, még néhányan maradtak ott a tartalékosok közül, kik közelebb érkeznek meg. Az unjonczok már lent vannak Positelben ezek váltották fel a tartalékosokat, kik Klekben e hó 15-én ültek hajóra s Triszentán jöttek haza. A megérkezettek közt akár hány szegény ember van, ki csupán a nyári gunyájában van egy ing és gatyában, ezeknek borzasztó feladat lett volna e rémitő hidegben messze távol vidékre gyalogolni; azonban mint halljuk a helybeli alezredes az iránt intézkedett, hogy az ily szegény katonáknak régi katonaruha adassék, hogy legalább a nagy hideg ellen mégis óva legyenek. Ez szép s dícséretre méltó tett, mert valóban embertelenség lett volna őket oly pörén haza eresztetni.

— **Az iparosok** alakítása tárgyában eddigelő még mi mozgalmat sem észlelünk, ugyiltszik ez is szalmatűz volt, mely a mily hamar lobbant, oly hamar elaludt. Bizony pedig tenni kellene valamit.

— **Fuzérke.** Lapunk mult számában közöltük az izr. krajczár-egylet meghívóját jövő évi január hó 11-én a „magyar király“ szállodában tartandó füzérkejére. Tekintve ezen egylet működési körének nemes irányát e kedélyesnek ígérkező tánczestélyre utolag is felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **P.-Zámor.** Folyó hó 13-án P.-Zámor község képviselő testülete Nagy Bence urat egyhangulag helyettes jegyzővé választotta meg W. M. jegyző ellenében, valahára reménylhető, hogy a község ügyei ott is rendezve lesznek, de még inkább reméljük azt, hogy nevezett jegyző ur nemokára más, illetve nagyobb község jegyzője leend.

— **A kiállításra bejelentést** tett közelebb Neuschlosz és fia budapesti gőzfűrésztulajdonos és parquet gyáros, ki tárgyaival a párisi kiállításra is feltüntetést vivott ki, sőt jutalmat nyert. Ezen czég egy külön helyiséget kért tárgyai elhelyezésére.

— **Vonat késés.** E téli időjárás alatt gyakori, az ünnepek előtt s alatt is a budai vonat két alkalommal is késést pár óráig. A többi vonatok szintén késnek.

— **Husz Samu** bányász-mérnök, Inády György közreműködésével „Magyarország történelmi térképét“ készíti, melyet a jövő évi kiállításra ki fog állítani. Ezen térkép terjed 1301-ig, azaz az Arpád ház korszakára és foglal magában kétezernél több helységnevet, melyek hiteles kútfőköl, névszerint: Kovácsich, Fejér, Katona stb. okmánytárából gyűjtettek, azon kívül van még ezen térképen e honfoglalási hadjárat Béla király névtelen jegyzőjének adatai szerint, vonalok s számok által világosan előtűntetve. Ezen térkép több szakfűrtárnak (Dr. Wenzel, Römer Flóris, Hunfalvy János, Pesti Frigyes stb.) lett már előmutatva és a mi belső tartalmát, valamint a reá fordított fáradságot illeti, mindnyájuk elismerését kivívta magának. — A térkép 3 láb széles, 3 láb magas.

— **A kiállitási helyiségek** ellen, melyek szakemberek által a legnagyobb dícsérettel lettek kiemelve, — némely rosszakaratu rágalmak kerültek egy bizonyos lap hasábjára, azt állítva, hogy e helyett a kiállitást a vásártéren kellett volna rendezni. Eltakintva azt, hogy sehol a mostani helyiségnél jobbat nem lehetett volna találni, valóban a legnagyobb megdondolatlanság lett volna a vásártéren állítani fel — persze fabodékkban — a kiállitási tárgyakat, melyek kevés bizottságuk mellett borzasztó költségre kerültek volna. Ez bizony gondolatnak elég botor, ternek elég silány s csak is arra mutat, hogy annak igazdolója vagy fogalommal sem bír az egészről, vagy rosszlelkű veszekedési viselkedet vezérli tetteit. Ez által azonban nyugodt lehet a kiállitási végrehajtó-bizottság, legkevesebb veszély sem fenyegeti a mutatkozó fényes sikert.

— **Kinevezés.** Király ő felsége a következő egyéves önkényteseket és tartalékos altiszteket nevezte ki a közelebbi előléptetések alkalmával tartalékos hadnagyokká a 69-ik számú gyalog ezredhez: Thern Edét, Boldoghy Aurélt, Roth Andrást.

— **A helyb. izr. vallásköztség**, mely az 1869-ben Budapesten tartott izr. egyetemes gyűlés többsége által alkotott községi szabályzat alapján újra szervezkedett, ugynevezeti kongressusi községek sorába tartozik, 3—3 évre választja meg képviselőtestületét, melynek élén áll a hitközségi elnök. A képviselőt a pénztárnok, 9 előjáró- és 30 képviselő tagból áll. Ezen tiszti hivatalok választások utáni betöltésénél az adófizető községi tagok mind gyakorolnak szavazati jogot. A választók érdeklődése természetesen a hitközségi elnök megválasztásában összpontosul. 1867-ben választott meg először Wertheim S. L. ur a helyb. izr. vallásköztség elnökének és hogy ő mily fényesen igazolta a belé helyezett bizalmat, bizonyítja

az, hogy mostanig 11 éven át egymásután 3-szor lön viszont megválasztva. E hó 22-én végrehajtott tisztújítási választások újabb bizonyoságot tesznek arról, hogy Wertheim S. L. ur osztatlanul bírja a helybeli izr. vallásköztség közbizalmát, melyet ő bőven érdemelt ki magának. A választások a községi tagok élénk részvétele mellett mentek végbe. A szavazók közt volt a vagyonos osztály s az értelmiség majdnem kivétel nélkül és 86 benyújtott szavazattal mellett Wertheim S. L. ur 85 szavazattal választott újból hitközségi elnöknek. — A többi választások is a választók egy előzetes értekezletlen megállapított kijelölések szerint ütöttek ki. A választás d. u. 2—7 óráig tartott, a mikor Perl Sándor választási bizottsági elnök a választást bevezetettnek nyilvánítván, az eredményt azonnal kihirdette s azután a választási bizottság többi tagjaival elmentek az újból választott hitközségi elnöknek megválasztását személyesen hírül vinni.

— **A városi választott bizottsági tagok** közt két hely ürült meg halálozás folytán és pedig a felsővárosi I. és II-ik kerületben. Ezen bizottsági tagi helyek választás utáni betöltésére decz. hó 30-ik napja tüzetett ki.

— **A legközelebbi városi bizottsági közgyűlés** január hó 14-ik napján fog megtartatni, melynek több fontos tárgya leend.

— **Beküldetett.** Tek. szerkesztő ur! Egyik helybeli lapban a budai vámkezelő hanyagságára vonatkozólag egy újdonság jelent meg. Erre vonatkozólag van szerencsém tisztelettel felkérni, sziveskedjék becses lapja hasábjain következő válasznak helyt adni. — A nevezett újdonságban jelzett eset ugyan valóságban alapszik, de ez nekem vámkezelőnek hibául nem róható fel, mivel a helybeli vásárokrá járó fuvarosok szokás szerint este és egymásután érkezvén, a helybeli kocsi közé, kik tudvalevőleg vámpénzt nem fizetnek, vidéki kocsiakat szoritának, hogy ily módon a vámkezelőt kijátszva, a vámbérlőt megrovídtassák. A fuvarosok ily eljárása engem a legnagyobb elővigyázatra készítetett és kénytelenítve érzem magamat kedden éjjelkor a legnagyobb hősesé alkalmakor, midőn segédem kívülről a vámház ablakánál bekialtá „vidéki kocsi“ a sorompót azonnal lehozni. Mire azonban ez megtörtént már három vidéki kocsi a sorompón keresztülhajított volt, a nélkül, hogy fizettek volna. Ha a nagyérd. itelő közönség tekintetbe veszi, miszerint ily eset által a vámkezelő kényerveztesse válhat, bizonyosan nem fogja ezen eset által megróni. Kérészem újításával maradok a tek. szerkesztő urnak kész szolgálja *Tchel Soma*, budai vámkezelő.

— **Udvari hírek.** Az udvar január első napjaiban Bécsbe költözik. — Január hóban több udvari ünnepélyt szándékoznak rendezni, többi közt az első udvari bál január 8-ára van kitűzve.

— **A hercegovinai küldöttség vezetőjét** Uricza mostari rendőrfőnököt, ki nevével és leányával Bécsben időzött, tegnap a zágrábi törvényesék megkeresésére család bünténye miatt elfogták s rövid kihallgatás után a tartományi törvényeséknak átszolgáltatatták. „Sic transit gloria mundi.“

— **A bécsi magyar bál-bizottság** nevében gróf Vay Olivér és Pinter Gyula f. hó 22-én fölkérték szász Coburg Gotha Agost herczeget az említett bál védnökségének elfogadására, ki a szép Magyarország iránti szeretet és rokonszenvenek kifejezése mellett a védnökséget kegyesen elfogadta. Kiváló tisztelettel a „magyar bál-bizottság“ nevében: *Gróf Vay Olivér*, elnök. *Pinter Gyula*, főjegyző.

— **Konstantinápoly**, decz. 18. A porta nem akar Ausztriával formális szerződést kötni, de egy nyilatkozatot akar kiadni, a melyben kijelenté, hogy elfogadja a berlini szerződés által Boszniában, Hercegovinában és a novibazári kerületben teremtett helyzetet. A kormánykörök ingadozása mellett azonban kérdéses, vajlon végérvényes-e ezen nézet.

Felelős szerkesztő: **Boross Mihály.**

Hirdetések.

Karácsoni és újévi ajándékok

bevásárlására ajánlom izléssel és gazdagon berendezett

arany-, ezüstnemű-

és

óra-raktáromat

a nagyérdemű közönség becses figyelmébe.

Mély tisztelettel

FRIEDMANN J.,

arany-, ezüstnemű- s óráraktára,

Sz.-Fejérvárott, nádor-utca Schlesinger és társa féle üzlet mellett,

Postai megrendelések leggyorsabban eszközöltetnek. — Arjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Gabona-ár december 24-én.

Table with 5 columns: 100 kilogramm, frt, kr, frt, kr, frt, kr. Lists prices for Tiszta buza, Kétszeres, Rozs, Árpa, Zab, Kukoricza.

ELAJÁNDÉKOZZUK

az alant jegyzett mindenkinek hasznos háziesszerek, kávé- és evőkanalak s evőeszközök stb.

Megbiztatunk a britannia-ezüst-gyár csőd-tömeg-gondnoka által: a jándéko-zóknak el a nálunk raktározott britannia-ezüst tárgyakat, ha annak készitési ára egy negyedét s a szállitási összeget a megajándéko-zott megtéríti.

Ha tehát az alant kitett árakat, melyek csak a szállitási-díjat Angolországból Bécsig s a ké-szítési ár egy negyedrészt képezik — az illető előre beküldi; következő árakat kapja meg

INGYEN

- 6 db britannia-ezüst étkanal, egy hozzá 6 kávékanal, melyek előbbi ára 6 frt. most 1.95
6 britannia-ezüst asztali kés angol pengével, továbbá 6 olyan villa, előbb 9 frt. most 3.25
1 kavémerő néhézű előbb 3 frt., most csak .85
1 levesmerő legnehezebb minőségű, előbb 4 frt. most 1.25

Továbbá: Elegans gyertyatartók, párja 1.-, 2.-, 2.50, 3.-; tálcák 50, 75, 80, 1.-; kávé-és theakannák 2.-, 2.50, 3.-, 4.-; cukorkesztő 35, 50, 80, 1.-; cukorkedoboz 2.-, 2.80, 4.-, 5.50, 7.-; cukorszórázó 25, 40, 75, 90, 1.-; ecet- és olajtartók 2.50, 2.80, 3.50, 4.75, 5.-; vajbödönök 75, 95, 1.70, 2.80, 3.25, 4 frt. és még több számos tárgyak.

Különösen figyelemreméltók: 6 db asztali kés, finom ezüst, angol pengével; 6 db villa, ugyanoly finomságú; 6 db finom evőkanal; 6 db finom kávékanal; összesen 24 darabot, mely előbb 15 frtba került most 4.60 kr-ért adjuk.

Mind e finom britannia-ezüst tárgyakért 15 évig jótállunk. Mindenki igyekezzék tehát megrendeléseit mindelebb észizni, mert a rémitő olcsó áru tárgyak hamar elfogyhatnak. Megrendeléseket az osztrák-magyarországi egyedüli főraktába tessék intézni, melynek czíme: General-Depot der Britannia-Silber-Fabriken BLAU & KAN, Wien, I., Elisabethstrasse 6.

HINTÓ (caleche) olcsó áron eladó. Megtekinthető a fekete sas szállodában.

Rasche und sichere Hilfe finden Lungenkranke!

als: Tuberkulose, bei begonnener in den ersten Stadien, sowie bei Anlage hierzu, bei chronische Lungenkatarrh, jeder Art Husten, sowie alle welche an den so häufig die Vorläufer der Tuberkulose bildenden erschöpfenden Krankheiten, als: Skrophulose, Bleichsucht, Blutarmuth, allgemeiner Körperschwäche etc., — leiden, ferner Reconvalescenten durch den von medicinischen Auctoritäten Wien's geprüften und alleseitig empfohlenen

Unterphosphorigsauren Kalk-Eisen-Syrup des Apothekers J. Herbabny in Wien.

Der Kalk-Eisen-Syrup ist nach den bisherigen Erfahrungen das einzig rationelle Heilmittel bei Tuberkulose. Er führt dem Organismus die im Blute Tuberkulose meist nicht in gehöriger Menge vorhandenen Phosphor-, Kalk- und Eisen-Salze zu, vermehrt die Blutbildung, hebt den Appetit, erhöht die Lebentätigkeit und kräftigt dadurch den gesamten Organismus. In Folge dessen verlieren sich nach kurzem Gebrauche des Kalk-Eisen-Syrups die nachtliehen erschöpfenden Schweisse, durch Lösung des Schleimes der quaelende Husten, und wird durch theilweise Ablagerung des Kalkes in den Tuberkeln deren Verkalkung (Heilung) und dadurch Stillstand des Leidens herbeigeführt. Dies bestätigen viele Atteste renommirter Aerzte und zahlreiche Dankschreiben.

Herrn Apotheker J. HERBABNY in WIEN.

Ich litt durch längere Zeit an grosser allgemeiner Körperschwäche, die öfter tiefe Ohnmachten zur Folge hatte. Ich versuchte dagegen Ihren Unterphosphorigsauren Kalk-Eisen-Syrup und gar bald sah ich an mir das günstigste Resultat. Meine Schwäche und Appetitlosigkeit wichen bald wieder den allgemeinen Wohlbehinden. — Nun erkrankte aber meine 17jährige Tochter und nach dem Ausspruche berühmter Wiener Aerzte war der linke Lungenflügel angegriffen. Bald darauf überfiel dieselbe leider noch eine heftige Lungenentzündung, die wohl Gottlob einen günstigen Ausgang nahm, aber die gesammte Lebenskraft meine Tochter schien gebrochen und ich hatte das Schlimmste zu befürchten. Die gute Wirkung Ihres Kalk-Eisen-Syrups, an mir erprobt, bestimmte mich, denselben auch meiner Tochter einzugeben und ich kann mit bestem Gewissen sagen, dass dieser es war, der mir mein Kind am Leben erhielt und die gesunkene Lebenskraft wieder aufrichtete. Diese sichtlichen Erfolge Ihrer wohlthätigen Erfindung bestimmen mich auch Ihnen, hochgeehrter Herr, meinen tiefgefühltesten Dank im eigenen und im Namen meiner Tochter auszusprechen. Uns hat Ihr Kalk-Eisen-Syrup die gewünschte Hilfe gebracht, möge er sie auch in gleicher Weise allen jenen bringen, die ein ähnliches Leiden haben! Mit nochmaligem Danke zeichne ich etc. Hietzing bei Wien, den 23. März 1878. Fauni Reimer, Fin-Bez.-Commissärs-Witwe.

Genauere Belehrung in der jeder Flasche beiliegenden Broschüre von Dr. Schweizer. — Der Kalk-Eisen-Syrup ist wohlgeschmeckend und leicht verdaulich und kostet 1 Flasche fl. 1.25, per Post 20 kr. mehr für Emballage. Wir bitten ausdrücklich Kalk-Eisen-Syrup vom Apotheker Herbabny zu verlangen. Central-Versendungs-Depot für die Provinzen: WIEN, Apotheker „zur Barmherzigkeit“ des J. HERBABNY Neubau, Kaiserstrasse Nro 90, Ecke der Neustiftgasse. Depot für Stuhlweissenburg bei Herrn Apotheker G. DEBALLA; — Budapest Josef von Török.

Legujabb naptárak az 1879-ik évre, kaphatók: KLÖKNER PÉTER könyvkereskedésében Sz.-Fejérvárott.

Table listing various almanacs and calendars with prices in frt and kr. Includes titles like 'Az Atheaneum nagy képes naptára', 'György zseb-napt.', 'Tanügyi zsebkönyv', etc.

Ezekenkívül még sok itt fel nem sorolt nagyobb s kisebb magyar, német naptárak, fali- s szakgató-naptárak, jegyzék-naptárak, tárcza s pénztárca naptárak legnagyobb választékban kaphatók. Vidéki megrendelések postai utánvét mellett legpontosabban teljesíttetnek. A magyar, német s külföldi irodalom termékeivel dúsan felszerelt könyvkereskedésemet a n. é. helybeli s vidéki közönség figyelmébe ajánlván vagyok mely tisztelettel Sz.-Fejérvárott, decz. hó 11-én 1878. Klökner Péter, könyvárus.

!Vivmány! Wajdits József könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán megjelent: Parsangi fánk, bábakenyér (Kugelhupf) és kétszer-sült készitési titka. Irta: FOUQUET JAQUES, III-ik Napoleon udvari főszakácsa. Reményi toldalak és szalonás pogácsa, jó ká-lács és szénarétes készitési módjával bővítette: Egy magyar nő. E díszes kiállitási műveskének ára 60 kr Postai rendelések 70 kr. beküldésével ajánlván bérmentesen küldetnek. Ezen több magyar nőtől megpróbált és tö-kéletesen sikerült sütési módot ajánljuk hölgyeink figyelmébe.

!Vivmány! Wajdits József könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán megjelent: Parsangi fánk, bábakenyér (Kugelhupf) és kétszer-sült készitési titka. Irta: FOUQUET JAQUES, III-ik Napoleon udvari főszakácsa. Reményi toldalak és szalonás pogácsa, jó ká-lács és szénarétes készitési módjával bővítette: Egy magyar nő. E díszes kiállitási műveskének ára 60 kr Postai rendelések 70 kr. beküldésével ajánlván bérmentesen küldetnek. Ezen több magyar nőtől megpróbált és tö-kéletesen sikerült sütési módot ajánljuk hölgyeink figyelmébe.

VEGELADÁS karácsoni s ujévi ajándékokból. Tisztelt vásárlóim s a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlom. A legszebb s legalkalmasabb KARÁCSONI s UJÉVI AJÁNDÉKOK a különféle üres, vagy illatszerrel megtöltött s a legizlesebben kiállitott elegans dobozok, Cartonege-ok, keztyütartók, gyümölcskosarak, valamint a valódi angol, francia s német ILLATSZEREK (Parfumes.) Ugymin: Ixora, Pinaud párisi gyárából, Ess-Bouquet, Ess-Violette, Opopanax, Chipre, Lait d'Iris, Violette de Parme, White Rose, Marechale, Reseda, Ambre, Mnse Patchouly stb. Nagy raktáram toilette-szappanyokból; Eau de Cologne, Eau de Toilette, Eaux violettes de Parme, Vinaigre, Eau de Meni, Eau de lavande ambre superieur; — a legfinomabb ártalmatlan Poudre, fehér és veres színben szőkék, sárgás színben (Rachel) barnák számára. Kitiűnő hercegnővíz, finom fogpászták, fog-porok, hajkenőcsök, olajok. Valódi angol haj-, szakáll-, fog-, köröm- és ruhakefék; fodrász-, haj-, por- és női hajjésük olcsó árak mellett kaphatók. Reitmann Ignác illatszer-kereskedésében, Székesfejérvárott, fő-utca, Töltényi-ház.

Székesfehérvári légszeszvilágítási-társulat. Ajánljuk a n. é. közönség figyelmébe kitűnő minőségű ostraui kőszén-coaksunkat, mely mint fütési anyag körülbelül kétszer annyi mennyiségű kőszénnek felel meg. Arak: 500 kilogrammon felül 50 klg. = 1 vámmáza 50 kr. 500 kilogrammon alól 50 klg. = 1 vámmáza 60 kr.

Mindenféle fogfájást, ha a fogak lyukasak, vagy megromlottak, azonnal megszüntet a híres Indiai fogkivonatot, melynek kitűnő volta miatt egy családban sem szabadna hiányoznia. Valódi minőségben 35 kros palaczkokban kapható: Székesfejérvárott Diebálla György gyógyszerárban. K.-Nyéken két lakház 7 hold gyümölcskerttel a falu közepén szabad kézből eladó. Értekezhetni: Grünfeld Márton tulajdonossal K.-Nyéken. Nyomatott Székesfejérvárott a „Vörösmarty“ könyvnyomdában.

NEMZETI KÖNYVTÁR.

MAGYAR REMEKÍRÓK NÉPSZERŰ KIADÁSA.

A magyar nemzethez!

A fenkölt lelkületű írók alkotásai képezik azt a szellemi kincset, mely minden nép legsajátabb és legfényesebb nemzeti vagyona- és legdrágább örökéként száll nemzedékről nemzedékre. Ebben lel a nemzet vigaszt borús korszakaiban, ez lelkesíti a kegyes sorsadta jónapjaiban, és minden körülmények közt ebből merit élvezetet a jelenben úgy, mint buzdítást és kitartást a jövő küzdelmeiben.

Jaj annak a nemzethez, a mely e szellemi kincsek iránt elveszté fogékonyságát; a mely történeti s irodalmi multja iránt már nem tud lelkesülni!

A magyar nemzet e tekintetben kiváló helyet foglal el Európa népei közt: alig van nemzet, mely költői s nagy írói emléket kegyeletesebben őrizné, mint épen a magyar. S ha e kegyeletnek kézzel fogható s szemmel látható jeleit nem adta eléggé, annak oka külső körülményekben rejlik: a nemzet szive hiven őrizi kincseit.

A kegyeletnek, sőt az önnön maga iránt való kötelességnek egy mulasztását követte el a nemzet az által, hogy néhány jeles írója összes műveinek megjelenését még nem tette lehetővé s azzal megvonta a dicsőültektől a legmaradandóbb emléket, önnön magát pedig megfosztotta attól a nemes élvezettől, melyet a szellemi alkotásokból, kiapadhatatlan forráskint, megifjító varázs-italul merítenek a nemzetek.

Ezek közt első helyen áll Kazinczy Ferenc, ki új Atlasként félszázadig hordta vállán a nemzeti nyelv és irodalom ügyét, és kinek emlékünnepe (1859-ben) felverte a nemzetet a passiv ellentállás álmából, és az aktivitás sikeresb terére vezérelvén azt, indokul szolgált azon viszonyok megteremtéséhez, melyek böles felhasználása a nemzeti önállósághoz vezetni van hivatra.

De Kazinczy irodalmi kortársai, előzői s követői közt még vannak számosak, kiknek művei szintén összegyűjtésre várnak, vagy a kiknek művei megjelentek ugyan, de nem oly módon, hogy a nemzet minden rétegeihez eljuthattak volna. Pedig a nemzet érdeke azt kívánja, hogy jeles íróink művei a legszélesebb körökben ismertessenek, úgy hogy minden egyes fia olvashassa s bírhatta, sőt családi ereklyeként örökölhesse apáról fiúra s unokára azokat.

E szempontok lebegtek alulirt kiadó szeme előtt, midőn arra határozta magát, hogy

NEMZETI KÖNYVTÁR

cim alatt, rendkívül olcsó árú füzetekben kiadja a következő régibb írók műveit:

Kazinczy Ferenc eredeti és fordított költői műveit, önéletrását, utazásait, kiadatlan leveleit, kisebb prózáit, Bácsmegyeiét stb.;

Bacsányi János költeményeit s prózáit;

Dayka Gábor összes költeményeit;

Horváth Adám kisebb költeményeit;

Vitkovics Mihály meséit és költeményeit;

Bessenyei György válogatott műveit;

Földi János költeményeit és leveleit;

Amadé László összes költeményeit;

Ráday Gedeon költeményeit;

Zrinyi Miklós Szigeti veszedelmét és kisebb költeményeit;

Berzsenyi Dániel költeményeit;

Kármán József összes műveit;

Csokonai Mihály költeményeit;

Kisfaludy Sándor regéit, Himfyjét stb.;

Kisfaludy Károly verseit, vigjátékait, elbeszéléseit stb.;

Kis János költeményes műveit;

Kölcsey Ferenc költeményeit naplóját, beszédeit stb.;

Mikes Kelemen törökországi leveleit és mulatságos napjait;

Fazekas Mihály Ludas Matviját és költeményét;

Vajda Péter válogatott elbeszéléseit stb.

E művek nem fognak egyszerre, de nem is szorosan egymás után megjelenni, hanem oly formán, hogy mindig 3—4 mű fog egymás mellett napvilágot látni s csak ha ezek be lesznek fejezve, kezdődik újabb 3—4 mű megjelenése.

Tervben van, minden író teljes műveit adni, a mennyiben azok ma még értékkel vagy érdekekkel bírnak, ez azonban csak azon esetben lehetséges, ha a nemzet az ügyet kellőleg felkarolja s pártolja.

Nem fogunk szigoruan a kijelölt névsorhoz ragaszkodni, hanem ha időközben oly jeles író műveinek kiadása válik lehetővé, a melyek a közönségre s irodalomra nézve érdekesebbek lehetnek: azokat fogjuk nyújtani s viszont elhalasztani a kevésbé fontosakat.

A sorozatot **Kazinczy, Mikes, Dayka, Kármán és Vitkovics** művei közlésével fogjuk megnyitni.

Folyó évi május közepétől fogva, havonként 2—4, öt—hat éves füzet fog megjelenni; a füzet ára csak 30 kr. Ily csekély költség mellett bárki azon helyzetben van, hogy idővel értékes könyvtár birtokába juthat. Az aláírási kötelezettség egyelőre 100 füzetre terjed. Csinos és olcsó bekötési táblákról gondoskodni fogunk, és azokra előlegesen is elfogadjuk a megrendelést.

Hogy azonban oly helyekre nézve, a hol könyvkereskedés nincs, megkönnyítsük a „Nemzeti könyvtár” megszerzését, úgy intézkedtünk, hogy azok, kik 10 füzetnek árát előre bérmentve beküldik, a füzeteket is bérmentve fogják kézhez venni.

Teljes bizalommal tesszük le e vállalat jövőjét a magyar nemzet kezeibe s meg vagyunk győződve, hogy nemzetünk műveltjei sietni fognak bennünket buzgó törekvésünkben támogatni s pártolni.

Azok számára, kik az előfizetők vagy aláírók gyűjtésének terhes, de az ügyre nézve fontos hivatalára vállalkozni sziveskednek, minden tizedik példányt tisztelet-példányul ajánljuk fel.

Budapest, 1878. ápril havában.

Aigner Lajos
kiadó-hivatala.

Alulírottak megrendelik KLÖKNER PÉTER könyvkereskedésében, Székesfehérváron a NEMZETI KÖNYVTÁR című 5—6-ives füzetekben (egy-egy 30 kr.) megjelenő vállalatot, és kötelezzük magunkat száz füzetnek megvételére.

A füzetek megküldését egyenkint utánvétellel várjuk el, vagy: egyenkint bérmentve várjuk el, és e célra az első 10 füzetért 3 frtot küldünk.

Név	Lakhely és posta	Összeg

Egyuttalszives figyelembe ajánljuk a következő vállalatot:

MAGYAR KÖNYVESHÁZ.

Gyűjteménye a régibb és újabb magyar és külföldi jelesebb műveknek.

Egy folyam (10 füzet) ára 2 frt., egyes füzet 20 kr.

Első folyam.

1. füzet.	Obernyik Károly: Beszélyek	20 kr.
2. "	Tolnai Lajos: A somvári Fényes Ádám ur. Elbeszélés.	20 kr.
3. "	Sacher-Masoch: Holdas éj. Beszély	20 kr.
4. 5. "	Ányos Pál költeményei. Jegyzetekkel és életrajzi essayel ellátva, kiadta Abafi Lajos.	40 kr.
6. "	Aristophanes: A békák. Vigjáték	20 kr.
7. "	Ereckmann Chatrian: Francia életképek.	20 kr.
8. "	Turgenjev: A fatalista. Beszély	20 kr.
9. 10. "	Szerelmi népdalok. Székely S. gyűjteményéből, sajtó alá rendezte Abafi Lajos	40 kr.

Második folyam.

11. "	Czakó Zsigmond: Leona. Tragédia 4 felvonásban, előjátékkal	20 kr.
12. "	Rényi Rezső: Petrarca mint hazafi, tudós és költő	20 kr.
13. 14. "	Trefás népdalok, csufolódó versikék, gyermekdalok és játékok; dajkarimek és találos mesék. Székely Sándor gyűjteményéből kiadja Abafi Lajos	40 kr.
15—17. "	Castelar: Lord Bryon élete	60 kr.
18. 19. "	Gaskellné: Mély titok. Beszély	40 kr.
20. "	Struensee Gusztáv: A Wallisből. Elbeszélés	20 kr.

Harmadik folyam.

21—23. füzet.	Virághalmi Ferenc: A cserepár naplója. Regény.	60 kr.
24. 25. "	P. Szatmáry Károly: Képek a középkorból	40 kr.
26. "	Pontmartin: D' Aurebonne marquisené. Beszély	20 kr.
27. "	Phaedrus: Aesopi mészék. Ford. Sárvári Jakab	20 kr.
28. "	Wilkie Collins: Két beszély	20 kr.
29. 30. "	Göcseji népdalok, Kövály Béla gyűjteményéből kiadta Abafi Lajos	40 kr.

Negyedik folyam.

31. füzet.	Tennyson: Enid. Király-idyll. Angolból: Csukási József	20 kr.
32. 33. "	Szana Tamás: A két Kisfaludy	40 kr.
34. "	Turgenjev: Az óra. Egy aggastyán elbeszélése	20 kr.
35. "	Várady Antal: A szív örvényei. Két költői besz.	20 kr.
36. "	Caballero: Elbeszélések. Spanyolból: Szulik Józsa.	20 kr.
37. "	Sealsfield Károly: Egy túlvilági adósság	20 kr.
38—40. "	Tóth Kálmán: Irka-firkák. Besz., rajzok stb.	60 kr.

Ötödik folyam.

41—43. füzet.	Margitay Dezső: Föltámadás után. Elbeszélés	60 kr.
44. 45. "	Tóth Ede: A falu rossza. Népszínmű	40 kr.
46. 47. "	Tóth Ede: A tolonc. Népszínmű	40 kr.
48—50. "	Abafi Lajos: Mikes Kelemen	90 kr.

A folytatás sajtó alatt van.

Tíz füzetből álló folyam ára 2 frt., angol kötésben 2 frt. 60 kr., a bekötési tábla külön 40 kr.

Az eddigi folyamokra még folyvást lehet előfizetni. Az előfizetők (egyes füzetekre is) a füzeteket bérmentve veszik kézhez.

Alulírottak megrendelik Klökner Péter könyvkereskedésében, Székesfehérváron a „Magyar könyvesház“ alábbirt folyamait, illetőleg füzeit.

Név	Lakhely és posta	Mily folyam vagy füzet	Összeg

Megrendelési ív

„Szellemi czigánykerekek“

czimü humorisztikus munkára

írta:

HALIFAX.

Midőn humorisztikus munkáimból „SZELLEMI CZIGÁNYKEREKEK“ cím alatt egy kötetet sajtó alá rendezek, azon meggyőződés vezeti elhatározásomat, hogy nemcsak kenyérrel, malacz-pecsenyével és mákoskalácscsal él az ember, hanem olyan igével is, melyet mi, közönséges halandók: szellemi tápláléknak nevezünk. A humor pedig a legjobb fűszere a szellemi tápláléknak, mert ez adja meg borsát, savát neki, hogy — legtöbb esetben — megemészthető legyen.

Orpheus, a regebeli vadpoeta, zenéjével a követet lággyítja meg, a miről azonban nem állok jót, hogy úgy volt; de hogy a „SZELLEMI CZIGÁNYKEREKEK“ nemcsak az érzékeny sziveket képesek jó kedvre deríteni, de még a kőszivűeket is megkacagztatják, arról meggyőződhetnek mindazok, a kik a munka megrendelésével tesznek kísérletet.

Tudom, hogy a mostani sanyaru pénzvviszonyok között, — midőn maholnap kényszerű kötelességévé válik a poetáknak, hogy előfizetési felhívásaikat 50 és 100 frtos bankókra nyomassák, ha azt akarják, hogy egy-egy előfizető jelentkezék, — egy adag merészség kívántatik arra, hogy valaki szépirodalmi művek kiadására vállalkozzék; azonban azt is jól tudom, hogy mennél sanyarubbak a viszonyok, annál inkább van szükségünk jó vigasztalóra. A legjobb nemzetközi vigasztaló és búfeleltető mindenestre a bor; ezt az elsőbbséget elvitatni tőle nem is akarom, de hogy a bor után e tekintetben azonnal a humor következik, azt elismerik mindazok, a kik szeretik a bort és a humort. A bornál és humornál két különböző maximánk van: az első úgy szeretjük, ha minél régiebb; a másikat, ha minél újabb. A „SZELLEMI CZIGÁNYKEREKEK“ a legújabb humórral vannak megkenegelve, hogy a kitözött czélt — az olvasót megkacagztatni — gyorsabban ériék el.

A 8—10 ivból álló kötet, mely finom velinpapírra, s lehető csinosan lesz kiállítva, folyó évi december végén jelenik meg. A munka Számmer Imre ur könyvnyomdájában készül, ki szives volt művem kiadásának kezelését elvállalni; azért a megrendeléseket kérem hozzáintéztetni decz. 30-ig, mely időtájban a mű szét is küldetik, s a megrendelési díj 1 frt, csak akkor, az átvételnél fizetendő meg. — Vidékre küldve, postadíjjal együtt kerül a munka 1 frt. 10 krba.

Szives gyűjtők minden 8 megrendelő után tiszteletpéldányban részesülnek.

Székesfehérvárott, 1878. december 10.

Halifax.

Megrendelési ív a "Szellemi cigánykerekek" re.

MEGRENDELŐ NEVE :	LAKÁSA :	PÉLDÁNY- SZÁM :

Számmer smre urradk

Székes-Székváros,

«Köztársasági»